

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВАРНЕНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ (БОЛГАРІЯ)
МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ В М. ДОБРИЧ (БОЛГАРІЯ)
ВИЩА ШКОЛА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН І СУСПІЛЬНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В
М. ХЕЛМ (ПОЛЬЩА)
ВИЩА ШКОЛА ТУРИЗМУ ТА ЕКОЛОГІЇ В М. СУХА БЕСКИДЗЬКА (ПОЛЬЩА)
ІНФОРМАЦІЙНІ ПАРТНЕРИ:
УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ М. ПЛОВДИВ (БОЛГАРІЯ)
ВИЩА ШКОЛА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ НАУК М. ПШЕВОРСЬК (ПОЛЬЩА)
“ASPECT-PRO LTD” (БОЛГАРІЯ)
ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ТУРИЗМУ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ СПРАВИ ЧДТУ

МАТЕРІАЛИ
XVII МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ТУРИСТИЧНИЙ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИЙ
БІЗНЕС В УКРАЇНІ:
ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТА РЕГУЛЮВАННЯ»
26-27 березня 2026 року, м. Черкаси

Том 1

Черкаси

2026

УДК 379.85:640.4(063)
М 34

Рекомендовано вченою радою
Черкаського державного
технологічного університету,
протокол № 12 від 13.04.2026.

Редакційна колегія:

Григор О.О., д-р політ. наук, професор;
Лазуренко В.М., д-р іст. наук, професор;
Ченурда Г.М., д-р іст. наук, професор;
Ченурда Л.М., д-р екон. наук, професор

Відповідальна за випуск: *Старинець О.А.*

Матеріали XVII Міжнародної науково-практичної конференції
«Туристичний та готельно-ресторанний бізнес в Україні: проблеми
М 34 розвитку та регулювання»: 26-27 березня 2026 року, м. Черкаси
[Електронний ресурс]: у 2-х томах / М-во освіти і науки України,
Черкас. держ. технол. ун-т. – Т. 1. – Черкаси : ЧДТУ, 2026. – 135 с.

Розглянуто актуальні питання стратегічного розвитку туристичного та готельно-ресторанного бізнесу в Україні і світі. Проаналізовано сучасні тенденції, проблеми державного регулювання та інтеграції України до світового простору в галузі туризму. Розкрито актуальні проблеми менеджменту та маркетингу, планування та прогнозування діяльності підприємств туристичного та готельно-ресторанного бізнесу. Проаналізовано науковий базис новітніх технологій в галузі туризму.

Для науковців, студентів, аспірантів та фахівців галузі.

УДК 379.85:640.4(063)

АВТОРСЬКИЙ ПОКАЖЧИК

- Авдєєва Л. Ю. 72
Авраменко В. П. 81
Адаменко Є. С. 46
Бейко Л. А. 108
Бишовець Л. Г. 109
Бойко Т. В. 84
But I. V. 48
But T. V. 48
Васильєва А. Д. 122
Гашимов М. Ф. 5
Герман І. В. 34
Гладкий О. В. 5
Гриневич С. В. 12
Д'яконова А. К. 114
Данилюк А. М. 8
Дащук Ю. Є. 12, 14
Дзима В. В. 86
Довгань Н. С. 94
Задорожня Ю. С. 86
Звоненко Б. Є. 119
Зінько Ю. В. 51
Зубехіна Т. В. 12, 14, 17, 19, 22
Івашина Л. Л. 60, 117
Калашніков А. О. 57
Коваленко М. А. 36
Козак Т. В. 17
Колісниченко Т. О. 119
Кудла Н. Є. 24
Куракін О. Б. 60, 117
Куриленко Ю. М. 72
Лепкий М. І. 74
Маланюк Т. З. 97
Мальська М. П. 51
Матвійчук Л. Ю. 19
Мацук Ю. А. 122
Миколенко Л. В. 86
Михайлишин В. В. 63
Мокрий А. В. 67
Москвічова О. М. 124
Мошкіна А. А. 124
Нікітчина Т. І. 114, 124
Оліферчук О. Г. 109
Осипенкова І. І. 72
Паламарчук І. Я. 99
Роїк О. Р. 77
Романюк В. С. 22
Семенюк Д. В. 122
Сердюк М. Є. 127
Середа О. Г. 27
Скутар Т. Д. 102
Соболева А. С. 114
Starynets O. A. 38
Субота В. В. 29, 31, 41, 44
Сухенко В. Ю. 72
Таланчук Т. С. 14
Транченко Л. В. 54
Чепурда Л. М. 3, 67
Чулкова Т. М. 104
Шевчук О. М. 51
Shestel O. G. 38

З М І С Т

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОГО ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ

Чепурда Л. М. ІННОВАЦІЇ ТА ТРЕНДИ В ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ	3
Гладкий О. В., Гашимов М. Ф. ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ РОБОТИ ТУРИСТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА	5
Данилюк А. М. ОСОБЛИВОСТІ «ГЕНЕАЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ»: ПЕРЕДУМОВИ ВИНИКНЕННЯ, СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ В СВІТІ ТА УКРАЇНІ	8
Дащук Ю. Є., Зубехіна Т. В., Гриневич С. В. ВНУТРІШНІЙ ТУРИЗМ ЯК ЧИННИК ЕКОНОМІЧНОЇ СТАБІЛІЗАЦІЇ ВОЛИНИ	12
Дащук Ю. Є., Зубехіна Т. В., Таланчук Т. С. РОЛЬ ТУРИСТИЧНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ЦЕНТРІВ У ПІДТРИМЦІ ТУРИСТИЧНОГО РИНКУ РЕГІОНІВ	14
Зубехіна Т. В., Козак Т. В. ОБҐРУНТУВАННЯ ЗАХОДІВ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ ЯК СПОСОБУ ВЗАЄМОДІЇ КУЛЬТУР В УКРАЇНІ.....	17
Зубехіна Т. В., Матвійчук Л. Ю. РОЛЬ МІСЦЕВИХ ГРОМАД У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТІВ КУЛЬТУРНОГО ТУРИЗМУ В РЕГІОНІ.....	19
Зубехіна Т. В., Романюк В. С. ІНСТИТУЦІЙНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРНОГО ТУРИЗМУ В РЕГІОНІ	22
Кудла Н. Є. КОНЦЕПЦІЯ СТВОРЕННЯ МЕРЕЖІ НАВЧАЛЬНИХ СЕЛЯНСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ ЯК ЕЛЕМЕНТ ПРОДУКТУ СІЛЬСЬКОГО ТУРИЗМУ (ПРАКТИЧНИЙ ДОСВІД ПОЛЬЩІ).....	24
Середа О. Г. ТЕРМОТЕРАПІЯ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ САНАТОРНО-КУРОРТНИХ ЗАКЛАДІВ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ.....	27
Субота В. В. СУЧАСНІ ФОРМИ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ У СФЕРІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ	29
Субота В. В. СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ В СЕГМЕНТІ СПОРТИВНОГО ТУРИЗМУ	31

ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ ДО СВІТОВОГО ПРОСТОРУ В ТУРИСТИЧНОМУ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ

Герман І. В. ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ВІДНОВЛЕННЯ ГОТЕЛЬНОЇ ІНДУСТРІЇ В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ	34
Коваленко М. А. СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ УКРАЇНСЬКОГО ТУРИЗМУ В УМОВАХ ВІЙНИ	36
Starynets O. A., Shestel O. G. THE SPECIFICS OF CROSS-CULTURAL INTERACTION IN THE CONTEXT OF RELIGIOUS PILGRIMAGE (THE CASE OF UMAN).....	38
Субота В. В. ФІЗИЧНА ПІДГОТОВЛЕНІСТЬ ЯК ГАРАНТ БЕЗПЕКИ ТА ЯКОСТІ ТУРИСТИЧНОГО СУПРОВОДУ В УМОВАХ АКТИВНОГО ТУРИЗМУ	41
Субота В. В. ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА ЯК СКЛАДНИК ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖЕННЯ ПЕРСОНАЛУ В ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ.....	44

НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ГАЛУЗІ ТУРИЗМУ

Адаменко Є. С. ОЦІНКА НЕМАТЕРІАЛЬНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ІННОВАЦІЙ В ТУРИЗМІ	46
But T. V., But I. V. DIGITAL INNOVATIONS AND THE TRANSFORMATION OF THE TOURISM INDUSTRY IN EU COUNTRIES	48
Мальська М. П., Зінько Ю. В., Шевчук О. М. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ РЕГІОНАЛІЗАЦІЇ ЛЬВІВСЬКОЇ АГЛОМЕРАЦІЇ	51
Транченко Л. В. СУЧАСНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГЛЕМПІНГУ У КОНТЕКСТІ ESG-ТРАНСФОРМАЦІЇ, СТАЛОГО ТУРИЗМУ ТА SMART-ДЕСТИНАЦІЙ.....	54

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА МАРКЕТИНГУ В ТУРИСТИЧНОМУ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ

Калашніков А. О. МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ РЕПУТАЦІЙНОГО КАПІТАЛУ РЕГІОНУ ЯК БАЗИСУ ДЛЯ РОЗРОБКИ БРЕНДУ	57
Куракін О. Б., Івашина Л. Л. ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ГОТЕЛЬНОГО ПРОДУКТУ	60
Михайлишин В. В. СТЕЙКХОЛДЕРНО-ОРІЄНТОВАНА СТРАТЕГІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ СТІЙКОСТІ ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ТУРБУЛЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА.....	63
Чепурда Л. М., Мокрий А. В. АНАЛІЗ КОНКУРЕНТНИХ ПОЗИЦІЙ ГОТЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ	67

ПЛАНУВАННЯ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В ГАЛУЗІ ТУРИЗМУ

Куриленко Ю. М., Авдєєва Л. Ю., Осипенкова І. І., Сухенко В. Ю. РОЗВИТОК І УТРИМАННЯ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	72
Лепкий М. І. ФОРМУВАННЯ ТА ПРОСУВАННЯ ПРИВАБЛИВОГО ІННОВАЦІЙНОГО ТУРИСТИЧНОГО ПРОДУКТУ ДЛЯ ТУРИСТИЧНОГО ІМІДЖУ РЕГІОНУ	74
Роїк О. Р. МОДЕЛІ ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА ЯК ІНСТРУМЕНТ ОПТИМІЗАЦІЇ РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	77

ІСТОРИЧНЕ КРАЄЗНАВСТВО ЯК РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Авраменко В. П. БРАТЕРСТВО ТАРАСІВЦІВ: ВІД ІСТОРІЇ ДО СЬОГОДЕННЯ	81
Бойко Т. В. ІСТОРИЧНЕ КРАЄЗНАВСТВО У ФОРМУВАННІ ТУРИСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СУРСЬКО-МИХАЙЛІВСЬКОЇ ГРОМАДИ.....	84
Дзима В. В., Задорожня Ю. С., Миколенко Л. В. САКРАЛЬНА АРХІТЕКТУРА ЯК МАРКЕР ТЕРИТОРІЇ.....	86
Довгань Н. С. ІСТОРИЧНЕ КРАЄЗНАВСТВО ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ РЕСУРС ТУРИСТИЧНОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ.....	94
Маланюк Т. З. АРХІТЕКТУРНА СПАДЩИНА МОДЕРНУ В СТРУКТУРІ ІСТОРИЧНОГО ЦЕНТРУ м. ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА: МІСТОБУДІВНИЙ І СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ ВИМІР	97
Паламарчук І. Я. МОНУМЕНТАЛЬНА ШЕВЧЕНКІАНА КРИМУ	99
Скутар Т. Д. БІОГРАФІЧНІ ОБ'ЄКТИ У КАТАЛОЗІ «ТУРИСТИЧНІ МАГНІТИ УКРАЇНИ».....	102
Чулкова Т. М. ДЖЕК ЛОНДОН ЯК МЕДІАТОР УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ КУЛЬТУРНИХ ЗВ'ЯЗКІВ У КОНТЕКСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ШЕВЧЕНКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЗАПОВІДНИКА.....	104

ХАРЧОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В ГАЛУЗІ ТУРИЗМУ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ

Бейко Л. А. ВИКОРИСТАННЯ МІКРООРГАНІЗМІВ У ВИРОБНИЦТВІ М'ЯСНОЇ ПРОДУКЦІЇ.....	108
Бишовець Л. Г., Оліферчук О. Г. АНАЛІЗ СУЧАСНОГО АСОРТИМЕНТУ ТА ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ КРАФТОВИХ ФРУКТОВИХ ДЖЕМІВ.....	109
Д'яконова А. К., Нікітчина Т. І., Соболева А. С. БЕЗГЛЮТЕНОВЕ МЕНЮ ЯК СКЛАДОВА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ЗАКЛАДІВ ХАРЧУВАННЯ У СЕГМЕНТІ HEALTHY-SAFE	114
Івашина Л. Л., Куракін О. Б. ОБҐРУНТУВАННЯ ДОЦІЛЬНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЛІКАРСЬКИХ РОСЛИН У ТЕХНОЛОГІЇ СТРАВ РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ.....	117
Колісниченко Т. О., Звоненко Б. Є. ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ У ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА МАКАРОННИХ ВИРОБІВ ОВОЧЕВИХ ТА ПЛОДОВО-ЯГІДНИХ ПЮРЕ-ОСНОВ.....	119
Мацук Ю.А., Васильєва А. Д., Семенюк Д. В. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА ПЛОДОВО-ЯГІДНИХ НАЛИВОК ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ СИРОВИНИ РІЗНИХ СТРОКІВ ДОСТИГАННЯ	122
Нікітчина Т. І., Москвічова О. М., Мошкіна А. А. БЕЗГЛЮТЕНОВІ НАПОЇ ДЛЯ HEALTHY КАФЕ В ЗАКЛАДАХ ГОСТИННОСТІ.....	124
Сердюк М. Є. ІНТЕГРАЦІЯ ПРИНЦИПІВ ЄВРОПЕЙСЬКОГО GREEN DEAL У ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА ФУНКЦІОНАЛЬНИХ СОУСІВ ДЛЯ ЗАКЛАДІВ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА.....	127
Авторський показчик	131

Наукове електронне видання

МАТЕРІАЛИ
XVII МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ТУРИСТИЧНИЙ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИЙ
БІЗНЕС В УКРАЇНІ:
ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТА РЕГУЛЮВАННЯ»
26-27 березня 2026 року, м. Черкаси

Том 1

В авторській редакції

Технічний редактор *Катерина Давиденко*

Гарн. Times New Roman. Обл.-вид. арк. 10,4. Зам. 26-25.

Черкаський державний технологічний університет
Свідоцтво про державну реєстрацію ДК № 896 від 16.04.2002.
бульвар Шевченка, 460, м. Черкаси, 18006.
Редакційно-видавничий відділ ЧДТУ
red_vidav@chdtu.edu.ua

but a living laboratory of multiculturalism, where a model of coexistence between two different worlds is built through mistakes, conflicts, and shared interests. Uman demonstrates that even amid profound cultural differences, dialogue is possible if there is a shared space and a mutual need.

The Uman case demonstrates how mass pilgrimage stimulates the development of tolerance and forced multiculturalism. Under martial law, this experience takes on special significance, demonstrating solidarity and the capacity for coexistence. Harmonizing relations is possible only through deepening coordination between the municipality and community leaders, developing infrastructure, and promoting mutual respect for the sacred values of both sides.

REFERENCES

1. Як паломництво хасидів змінює Умань: від святкування Рош га-Шана до економічного зростання. *Нижні Сірогози.City*. 2023. URL: <https://nsirogozy.city/articles/381229/yak-palomnictvo-hasidiv-zminyuje-uman-vid-svyatkuvannya-rosh-ga-shana-do-ekonomichnogo-zrostannya> (дата звернення: 17.03.2026).
2. Рош га-Шана: чому Умань стала паломницьким центром хасидизму. <https://www.google.com/search?q=18000.com.ua>. 2023. URL: <https://18000.com.ua/strichka-novin/rosh-ga-shana-chomu-uman-stala-palomnickim-centrom-xasidizmu-foto/> (дата звернення: 17.03.2026).
3. Чим є Умань для хасидів і як на це вплинула війна. *Goethe-Institut*. URL: <https://www.goethe.de/prj/jad/uk/kul/26228587.html> (дата звернення: 17.03.2026).

УДК: 796.071:338.48-051

ФІЗИЧНА ПІДГОТОВЛЕНІСТЬ ЯК ГАРАНТ БЕЗПЕКИ ТА ЯКОСТІ ТУРИСТИЧНОГО СУПРОВОДУ В УМОВАХ АКТИВНОГО ТУРИЗМУ

Субота В. В., старший викладач
кафедри фізичного виховання та здоров'я людини
Черкаський державний технологічний університет

Сучасний етап розвитку туристичної індустрії характеризується стрімким зростанням попиту на активні види відпочинку, такі як пішохідний, водний, гірський та екологічний туризм [1]. Специфіка реалізації подібних туристичних продуктів висуває підвищені вимоги до фізичного стану не лише безпосередніх учасників подорожі, а й, насамперед, фахівців із туристичного супроводу – інструкторів, гідів та провідників. У цьому контексті фізична культура в системі фахової підготовки спеціалістів галузі має розглядатися як фундаментальний базис, що забезпечує безпеку подорожі, здатність до ефективних дій в екстремальних умовах та високу якість надання сервісних послуг [4].

Питання теоретичного обґрунтування моделей професійно-прикладної фізичної підготовки, адаптованих до запитів сучасного ринку активного туризму, є стратегічно важливим для підвищення конкурентоспроможності вітчизняного туристичного продукту [3].

Теоретичні засади підготовки кадрів для туристичної сфери досліджували такі вчені, як М. Мальська, В. Федорченко та С. Пазенко. Специфіка організації активних видів туризму та безпеки в походах висвітлена в наукових працях О. Колотухи. Питання загальної фізичної підготовки студентів розкрито в класичних роботах Т. Круцевич та Р. Раєвського. Проте, незважаючи на наявність ґрунтовних досліджень, зв'язок між функціональними кондиціями персоналу та комерційною ефективністю активного туристичного підприємства в умовах сучасних викликів потребує більш детального вивчення та систематизації.

Здійснити теоретичний аналіз ролі фізичної підготовленості фахівців туристичної галузі як обов'язкового складника їхньої професійної придатності, що гарантує безпеку та якість супроводу в активному туризмі зумовило мету роботи.

Активний туризм за своєю природою є специфічною формою рекреаційної діяльності, що потребує значних витрат енергії та високої адаптивності організму до умов навколишнього середовища. Фахівець, який здійснює супровід туристичної групи на маршруті, несе повну персональну відповідальність за безпеку учасників та успішність реалізації програми туру. Це вимагає від нього не лише фахових знань з географії чи етнографії, а й високого рівня функціональної готовності [5].

Можна виділити декілька ключових рівнів, на яких фізична підготовленість безпосередньо корелює з якістю туристичного супроводу.

По-перше, це рівень функціонального резерву та фізичної витривалості. В умовах тривалого руху по пересіченій місцевості, при різких змінах погодних умов або необхідності подолання природних перешкод, інструктор повинен мати значний запас фізичних сил [4]. Це необхідно не лише для підтримання темпу руху групи, а й для оперативного надання допомоги туристам, транспортування додаткового спорядження або прийняття зважених рішень на фоні накопиченої фізичної втоми.

По-друге, фізична тренованість є запорукою психофізичної стійкості та емоційної стабільності лідера групи [4]. Науково доведено, що високий рівень фізичної працездатності позитивно впливає на здатність фахівця зберігати спокій та впевненість у критичних ситуаціях. У професії гіда-провідника це має вирішальне значення, оскільки емоційний стан лідера транслюється на всю групу, формуючи загальну атмосферу безпеки та комфорту [5].

По-третє, фізична культура фахівця виконує важливу демонстраційну функцію. В активному туризмі професійна компетентність виявляється через здатність гіда особистим прикладом демонструвати раціональну техніку пересування, безпечні прийоми подолання перешкод та методику

збереження сил. Це не лише підвищує авторитет фахівця в очах клієнтів, а й слугує дієвим засобом навчання туристів правилам безпечної поведінки на маршруті [1].

З огляду на це, зміст фізичного виховання майбутніх бакалаврів з туризму має виходити за межі стандартних нормативів і набувати вираженого професійно-прикладного характеру. Доцільно інтегрувати в освітній процес елементи спеціальної витривалості, вправи на розвиток координації та рівноваги, а також методики відновлення організму після тривалих навантажень. Такий комплексний підхід дозволяє сформувати фахівця, який здатен не просто супроводжувати групу, а й виступати гарантом безпеки туристичного продукту, що є ключовою цінністю для сучасного споживача [2].

Проведене дослідження дозволяє стверджувати, що фізична підготовленість є фундаментальною складовою професійної архітектури фахівця з активного туризму, яка безпосередньо визначає рівень безпеки та сервісної якості подорожей. Професійно-орієнтоване фізичне виховання у вищій школі має стати дієвим механізмом підготовки кадрів, здатних ефективно функціонувати в умовах підвищених фізичних навантажень та психоемоційної напруги [4]. Системна інтеграція теоретичних знань із туристичного менеджменту та практичних навичок прикладної фізичної культури забезпечує формування фахівця нового типу, чії фізичні кондиції стають вагомим маркетинговим активом туристичної компанії. Здоров'язбережувальна спрямованість освітнього процесу та розвиток рекреаційної культури майбутніх гідів є необхідною умовою сталого розвитку галузі активного туризму та підвищення довіри споживачів до вітчизняного туристичного сервісу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Грабовський Ю. К., Скалій О. В., Скалій Т. В. Спортивний туризм : навчальний посібник. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2009. 304 с. (Фундаментальна праця щодо підготовки кадрів у туризмі).
2. Дутчак М. В. Спорт для всіх у світовому контексті : монографія. Київ : Олімпійська література, 2007. 179 с. (Для обґрунтування ролі рухової активності у системі рекреації).
3. Колотуха О. В. Ресурсний потенціал активного туризму в Україні : монографія. Київ : Видавництво ЧНУ ім. Петра Могили, 2017. 230 с. (Автор є провідним фахівцем саме з активних видів туризму).
4. Матвеев С. Ф. Підготовка фахівців з фізичного виховання і спорту : підручник. Київ : Видавництво НУФВСУ, 2010. 215 с. (Описує загальні принципи підготовки спеціалістів галузі).
5. Попович С. І. Психологія туризму : навчальний посібник. Київ : Знання, 2007. 191 с. (Важливо для обґрунтування психофізичної стійкості гіда). Сокол Т. Г. Основи туристичної діяльності : підручник. Київ : Грамота, 2006. 264 с. (Висвітлює загальні вимоги до професійної діяльності фахівців галузі).